

FELVIDÉKI HIRADÓ

P O L I T I K A I H E T I L A P

Előfizetési árak:

Égész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyed évre 2 korona
Egy szám ára 20 fillér
Nyilttér sora 40 fillér

Hirdetéseket felvesz lapunk kiadóhivatala és az Általános Tudóstó Vi-déki lapok központi hirdetési osztálya Budapest VII., Erzsébet-kört 41.

Igazolt politika.

Irt: * * *

A nemzetiségi táborban megint heje-huja van! Szócsöveik közül az egyik örömtől mámorosan kürtöli világgá Kossuthnak állítólagos bécsi kudarcát, a másik pedig, mint valami megittasult lump, az ország etnografikus felosztását hirdeti teli torokkal bárgyu hiveinek. Ez a nagyhangúság, ez a hiéna esti ordításához hasonló láрма megint jelent valamit!

Bajban van a magyar nemzet! Kátyuba sülyedt az ország szekere! Nemzeti törekvéseinket ismét visszautasították a Lajtántulról! Szóval: komor felhők takarják a politikai látóhatárt! Igaz, félreismerhetetlen, törvényes talajból fakadó jogaink forrását ismét megzavarták a négy századon át reánk nehezedő bécsi kezek; zavaros viszonyokat teremtve a négy folyamtól keresztül szelt ország határai közt.

Ennek a zavarosnak, ennek az áldatlan helyzetnek, ennek a nemzet erejét bomlasztó időnek örvendeznek a mi szépséges atyánkfiai. Mint a réti sas a dögszagtól, úgy ittasulnak meg ezek a jó urak a magyarság baja, bánata felett érzett örömtől. Ilyenkor mutatják ki foguk fehérét igazán! Egyrészt hogy bosszantsák, ingereljék a magyarságot, másrészt pedig, hogy ott, ahol hazaárulásuk annyiszor részesült méltó jutalmazásban, észreveggyék a zsiros falatokra vágyó fogcsattogtatást, az a nyelvem megisméltelt undorító felkinálkozást.

Igy van ez már régtől fogva. A negyvennyolcas idők nagy tanulságai, a nemzetiségek árulása megisméltődött annyiszor, ahányszor csak erre alkalom kínálkozott. Naturam expellas furca, tamen usque recurret!

És mi sajnós, nem vontuk le a konzekvenciákat ezeknek az uraknak förtelmes magatartásából, nem tanultunk a magunk kárán, sőt a mi átkozott természetünk, a mi eredendő bűnünk, a mi egymás ellen való agyarkodásunk, a mi belső viszálykodásainkkal újból és újból alkalmat

adtunk arra, hogy a magyarság meg-alult összetartásából erőt merítvén, oly arcpirító követelésekkel álljanak elő, mely alapján támadná meg az ezredéves haza egységét.

Negyvennyolc óta harmadszor ismétlődik meg nyíltan, leplezetlenül a nemzetiségi urak e dédelgetett óhaja. És mindig oly időben, a politika oly válságai közt, mikor mi elnyomottaknak, vagy a kitaró küzdelemre gyengéknek látszotunk!

Ep ugy, mint ma!

Ámde eme elszomorító tény egyszerű konstatálásával nem érjük be. Tovább is megyünk! Keressük, kutatjuk, hogy szükség volt arra, hogy a magyar politikában oly helyzetet teremtsünk, mely az ily és hasonló burjánnak kedvez? Szükség volt-e arra, hogy az ország bizalmát bíró kormány akcióképességét, egyesek beteges ambíciói miatt felborítsuk? Szükség volt-e arra, hogy böles, meg-gondolt, előrelátó politikusaink által egyelőre még elérhetetlennek hirdetett aspirációk iparszerű propagálásával megbontsuk a magyar politikai pártok egységét, szétüssünk azok között a vezérek között, kik egy dicsőséges harcot együtt vívtak vala meg?

A politikai viszonyokból formált legjobb meggyőződésünk szerint minde-re alig volt szükség. A bank kérdése kívül fektűt a kormány vállalkozásának határain! Ha mégis szőnyegre hozatott, az alig történt más célzattal, minthogy hatalmi vágyból, merő ambícióból megbolygassák egyes csoportok azt a szerződést, melyet a pártok s az egyes pártokból alakult kormány tagjai, vállalkozásuk alapjál egyetértőleg megkötöttek.

Ezzel nem azt akarjuk mondani, hogy a most hazaárulónak hirdetett Wekerle, Andrássy és Darányi nem ép oly teljes őszinteséggel, szívvél és lélekkel vallják az önálló bankra való jogunkat, mint akár nagybékítő Justh Gyula, vagy éppen a bankadó Holló Lajos. Oh nem! Ellenkezőleg! Ezek a hazaárulók őszintébb hiva a magyar nemzet aspirációinak, mint azok, kik

tisztán kortespolitikából dobbal verhet akarnak fogni s a hatalom birhatásért behajtvák derekukat még oly bécsi követeléseknek is, melyek hivatva lesznek gyökerében megtámadni a magyar nemzet életerejét. Igenis, valjuk és hirdetjük, hogy ezek a hazaárulók többet értek el már eddig is a lassu haladás, az átgondolt, a lépésről-lépésre való térhódítás politikájával, mint azok, kik egyszerre akarják kicsikarni a bécsiektől mind-azt, amit tőlünk annyi századon keresztül elraboltak.

Az alkotmánypárt fokozatos fejlesztésű politikája mögött ott rejtőzött az a nagy horderejű gondolat, az a rejtett törekvés, hogy a bécsiekkel folytatott békes megegyezés fejében itt bent fejjesse a nemzet erejét, hogy konszolidálja a belső viszonyokat, hogy erősítse a magyarságot, mert belátta, hogy felvenni a harcot a bécsiek és a nemzetiségek ellen egyszerre, ostoba és bízár gondolat. Es a multak tanulságai ennek a politikának adtak igazat.

Ámde amint hirdetni halljuk, az ujkor Catói megakariák fordítani az eddig követett rendszert s *kedvezmények árán* a bécsiek ellen akarnak szövötközni a nemzetiségekkel. Szóval, áldozatul akarnak dobni egyet-mást azokból a sikerekből, melyet az egységes nemzeti állam konszolidálásánál, az alkotmányosság beállta óta felmutathatunk. Jó, tegyék! Mi azonban azt hisszük, hogy ily balga és okatlan politikának Kossuth Lajos fiát meggyerniök nem sikerülend! Kossuth Ferencben van annyi energia, hogy Justh Gyula ur kiszólásait keilő értékükre redukálja.

Egyelőre azonban ily hírek kerin-genek. És ezért hangos a nemzetiségi csárda! Ugy gondolkoznak ezek a csárdában dorbézoló legények, hogy Justhék csakugyan megijednek és beváltják ígéreteiket s akkor szabad a vásár, vagy ha mégsem találának ezek az urak megijedni, akkor sem lárházak hiába, mert ott a másik szövetséges, aki a magyar érdekek rovására szívesen nyujt kezét nekik,

ha a sors úgy hozza magával, Justhék ellen is.

Hát bizony, tisztelt urak, ily körülmények közt mégis csak igazoltabb a lassu fejlődés politikája!

Birtokpolitika.

Írta: Vízzy Ferenc, országgyűlési képviselő.

VI.

A visszatelepítés.

Ingtanfeldarabolás többféle szempontból történhetik. Van közönséges, közérdekű, állami parcellázás s a visszavándorlás előmozdítására szánt ingatlanfeldarabolás.

Mit értünk ingatlanfeldarabolás alatt? Azt, amikor ugyanazon tulajdonosnak vagy tulajdonostársaknak ugyanazon község határában fekvő, habár nem is összefüggő, vagy több község határában fekvő, de összefüggő mező- vagy erdőgazdasági ingatlanai kisebb részletekre osztatnak s eladatnak. A parcellázás tehát abban különbözik a telepítéstől, hogy a telepítésnél külön gazdaságok keletkeznek, míg a másiknál csak külön részletek, melyeket el lehet adni. Telepítésnél telepítési szándékkal történik a felosztás s az eladás, vagyis új tüzehyualapítás, míg a parcellázásnál ez nincs meg.

Minden részletben való ingatlan-eladás vagy a telepítés, vagy a parcellázás körébe esik; csak akkor nem, ha az ingatlan csakis 100 kat. holdnál daraboltatik föl, vagy pedig ötnél kisebb részletekre osztatik fel, mely utóbbi esetenél azonban megkivántatik, hogy a feldaraboló az ingatlant előzőleg 5 évnél hosszabb ideig telelkönyvi tulajdonul bírja,

vagy ha a feldaraboló örökség útján jutott annak a tulajdonába, tekintet nélkül az értékére, nem úgy, mint birtokfeldarabolásnál, ahol a földbirtoknak egyenként legalább 4000 korona értékkel kell bírnia s 24000 koronánál nem lehet nagyobb.

Ha az ingatlant ötnél többen veszik meg, akkor a parcellázás szabályai a közös birtokvételre vonatkozólag alkalmazhatnák. Ha a közösség ezeknél az ingatlanoknál kellő használatára a cél (legeltetés), akkor a telepítési hatóság a közös földvétel az ingatlanfeldarabolásra vonatkozó törvényes rendelkezések hatálya alól kivonja, éppen úgy, mint a városi belső területek feldarabolását is.

A rossz parcellázás s a földdel való féktelen úzerkedés megakadályozása céljából, az ingatlanfeldarabolást a törvény betartásáért való felelősség mellett, csak a tulajdonos végezheti vagy maga, vagy megbízottja által azon kikötéssel is, hogy utakat s utcákat a feldaraboló ingyen köteles átadni, valamint akkor, ha a feldaraboló ingatlanra átköltöző vevők szükségletei kielégítése elkerülhetlenné teszi, a szükségletekkel szolgáló területeket mint községi, egyházi s népnevelési célra valókat is. E szükségletekről a feldaraboló készpénzzel gondoskodhatik.

Ha a parcellavevők átköltözni kénytelenek, lakóházaik s gazdasági épületeik felépítéséig, ellenkező kikötés hiányában, a parcellázó köteles gondoskodni. Aki vevőket akar toborozni, arra az illetőnek előzetes engedélyt kell szereznie, még pedig ha nem maga a feldaraboló toboroz, akkor az engedélyt csak az ingatlanfeldaraboló írásbeli megbízása esetén adható meg. Köztisztviselő vagy községi előjáró számára csak akkor ad-

ható engedély, ha az illető a saját földbirtokát darabolja föl, vagy leendő rokona ingatlanának parcellázásánál működik közre, kivéve azon esetet, mikor a tisztviselő feleltes hatósága utasítására vesz részt a parcellázásban, minek az a célja, hogy a telepítési hatóság ismerje a parcellázás módját, feltételeit, hogy magának véleményét alkothasson arra nézve, hogy a vevő megelégetése biztosítva lehet-e? Városi külterkeket parcellázásánál a városi hatóságnak külön engedély szükséges.

A parcellázási műveletnek a kiindulási pontja az ingatlanfeldarabolási nyilatkozat, melyben a tulajdonos kijelenti, hogy ingatlanát milyen fizetési feltételek mellett darabolja föl; a vételre jelentkezők névsorából pedig a parcellázásban résztvevő népanyag ismerhető meg.

A feldarabolandó ingatlant maguk a vételre jelentkezők úgy becsülik meg, hogy e célból bizottságot választanak, mely a földet osztályozza s mely eljárásáról jegyzőkönyvet vesznek föl s a bizonylatot a község ennek az alapján állítja ki, hogy az osztályozás megtörtént. A vételre jelentkezők ajánlata ugyanolyan hiteltelen alakban állítandó ki, mint a feldarabolási nyilatkozat. A feldarabolási nyilatkozat s vételi ajánlat közt az a különbség, hogy az elsőben a nyilatkozat feltétlenül kötelező; a másikban pedig a jelentkező vevő bizonyos visszalépési esetek kikötés s így a szerződésnek mindkettővel összhangban kell állania. Mivel pedig a szerződés a feldarabolás jogi részét végelesen rendezi, azért azt úgy kell kiállítani, hogy annak az alapján a telekönnyvi hatóság az egyéneként való elkülönítést s a vevők tulajdonjogának az

T Á R C A.

A békemozgalomról.

— A „Felvidéki Híradó” eredeti tárcája. —

Írta: Ziperovszky Károlyné.

Eszméink felgyenyomulásában végre elérkezett oda, ahonnan tulajdonképen kiindulnunk kellett volna. Az előrehaladottabb államok kormányai és fejlődési kezdtek maguk hirdetni, hogy a folyton növekedő fegyverkezési terheket nem képes elbírai az emberiség. Az 1897-ben és 1907-ben ülésező hágai nemzetközi konferenciáknak tulajdonképeni célja az lett volna, hogy ezen a bajon segítsen. Hogy ezen irányban eredményre nem jutottak, az csak névbe egyáltalán nem volt meglepő. Ha oly országban kell utaznunk, hol minden pillanatban kilehetünk tévó rabló támadásának, hol jogainkat senki sem védi, bizony ni sem hagyjuk akkor ott fegyverünket. És így az államok is... addig, míg anarchikus viszonyban élnek egymással, míg bármely pillanatban ki lehetnek téve az alattomos szomszéd támadásának... le nem mondhatnak védelmi eszközökről. Arra pedig az államok még meg nem értek, hogy közös

megyezéssel szereljenek le. Nem is lehet a nemzetközi jogrend megalakítása előtt várni azt.

De éppen ebben az irányban nem kicsinlendő eredményeket ért el a két konferencia. A nemzetközi választott bíróság intézményét megalakították és ezen intézmény már működött is több esetben, bobizonyítván így életrealóságát. Ha csak azt a néhány esetet vesszük is, melyekben ezen bíróság ítélete a háborút feleslegessé tette, de kell látnunk már eddig, mily nagy szolgálatot tett az emberiségnek és nem értjük a lenézést, melyben a hágai konferencia munkálatait részestültek. Igaz ugyan, hogy sem az angol-bur, sem a japán-orosz háború kitérését meg nem akadályozták, de nem is állította azt senki, hogy az eddigi két konferencia már bevégzett munkát produkált. A hágai választott bíróság csak fakultatív. Nem kötelező az államokra nézve, hogy vitás eseteiket ítéletének vessék alá. Az általános kötelező választott bíróság elve megbukott egy kis minoritás ellenállásán. Miután azonban az államok kötelezték magukat, hogy ezenul minden hét évben összejönnek kiküldöttjeik és addig is tanulmányozni fogják ezen fontos kérdéseket, remélhetjük, hogy elöbbitöbb létrejön a nemzetek

közi jogrend alapja: a nemzetközi általános és kötelező választott bíróságok. Egyelőre örömmel látjuk, hogy egyes államok mindstrübben kötnek egymással oly szerződéseket, melyekben már előre kötelezik magukat, bizonyos vitás kérdéseket, ha azok előfordulnának a hágai törvényesek ítéletének vetni alá. Ilyen választott bírósági szerződés az utolsó 10 év folyamán, közeli 80 jött létre; az utolsó közöttük az Auszriai-Magyarország és az Amerikai Egyesült Államok közti szerződés, mely ez év január 16-án kötöttet meg.

Igen érdekes esete az ilyen szerződéseknak az, mely Chilit és Argentína között jött létre. Ezen két nagy állam folytonos ellenségeskedésben állott egymással. A háborúknak nem szakadt vége. De a nép végre megunt ezeket a türelmetlen viszonyokat és kényszerítette a két állam kormányát, hogy választott bírósági szerződést kössenek.

Ezen szerződés 1902-ben jött létre és a két állam mindjárt hozzá is fogott a részleges leszereléshez. Katonák nagy részét haza küldték és hadihajóikat eladták. Az így felszabadult öriási összegeket közhasznú munkálatokra fordították, olyanokra, melyekről azelőtt sohasem jutott pénz. Kikötőket építettek, mocsarakat száritottak ki, utakat

egy parcellára való telekkönyvi bejegyzését fogantathassa. Ha az adásvételi szerződés létrejön, a nyilatkozatok hatályukat veszítik, akár hozzájárul a hatóság a feldaraboláshoz, akár nem.

Ha a telepítési hatóság a benyújtott adatok alapján az ingatlanfeldarabolás engedélyezésének a kérdésében nem tud határozni, akkor helyszíni eljárást rendel el, mely esetben a hatósági küldött felülbírálja a feldarabolandó ingatlan becsértékét s az egyes dűlők s táblák egymásközi minőségi osztályát; másrészről pedig azonosít, vagyis megállapítja, hogy a feldarabolási nyilatkozat s a vevők ajánlatai megegyeznek-e a tényleges állapottal? A felek nyilatkozatai a hatósági engedély után hatályosak, minél fogva az engedély előtt a felek kártérítés nélkül visszaláphetnek, ha erről a másik felet írásban már értesítették.

Ha a hatóság a parcellázáshoz hozzájárult, akkor az meg is indulhat; a telekkönyv lezárattja s a telepítési hatóságnak a megkeresésre a telekkönyvi hatóság a feldarabolási eljárás megindítását a telekkönyvbe jegyzi fel.

Az ingatlanok a hatósági engedély s feldarabolási eljárásnak telekkönyvi bejegyzése közti időben való megterhelése esetén a vevő kártérítés nélkül léphet vissza, de az ingatlanfeldaraboló neki kártérítéssel tartozik. A feldarabolási eljárás telekkönyvi feljegyzése után keletkezett magánjogi terhek magára az ingatlanra hatálytalanok s helyett átszállanak azokra az ellenszolgáltatásokra, amelyeket a vevő a feldarabolónak teljesíteni tartozik. A feldarabolási eljárás telekkönyvi feljegyzése hatá-

lyos az ingatlan minden következő tulajdonosával, illetve birtokosával szemben is.

A hatósági engedély megtagadható, ha közérdekbe ütközik, az illető előzőleg az ingatlanok legalább öt év óta nem telekkönyvi tulajdonosa, kivéve azon esetet, mikor az ingatlan tulajdonát örökség útján szerezte meg, mely esetben öt év előtt is parcellázható; aki nem birtokolja az ingatlant; ha az ingatlan feldarabolásra nem alkalmas; ha az eladási feltételek vagy a kiosztani szándékolt ingatlanrészeket csekély terjedelme, a vevők megélhetését s gazdálkodásuk sikeres folytatását kizárják; ha a kegyuri viszony előzőleg nem rendeztetik, hacsak a feldaraboló a megelőző husz éven teljesített kegyuri szolgáltatások értékét bírói letétbe nem helyezi.

Előfordulhat eset, mikor a felek az eredeti adásvévév feltételeit a hatósági engedély után módosítják. Ebben az esetben újabb bejelentés szükséges, főleg akkor, ha az eredeti feltételektől eltérő megállapodásokat létesítenek a felek, vagy a vevők személyében állott be változás.

A vételért a feldaraboló csak a parcellák tényleges telekkönyvi átadása után veheti fel; az előbb teljesített fizetések egy semleges harmadiknak a telepítési hatóság által kijelölt pénzintézetnek vagy hitel-szövetkezetnek a pénztárába helyezendők el, mikor is azután a hatóság utalványára a telekkönyvi átírás után a feldaraboló felveheti a pénzt; de addig csak az adatok betérjesztésére köteleztetik. Az igazi költségei a parcellázásnak csak akkor kezdődnek, mikor a hatóság a feldarabolást engedélyezte.

Vármegyei élet.

A törvényhatósági bizottság közgyűlése.

Vármegyénk törvényhatósági bizottsága, amint már jeleztük is, a folyó hó 15-én tartotta *Justh Ferenc* főispán elnökelete alatt tavaszi rendes közgyűlést.

A közgyűlési terem ezúttal szintén kongrott az ürességtől, mert a szavazattal bíró 130 bizottsági tag közül alig jelent meg 33 bizottsági tag, noha igen fontos és életbevágó kérdések töltek tárgyszorozatra. *Hatsvan* virilista közül megjelent 8, *hatvan* választott bizottsági tag közül ott volt 20, a szavazattal bíró fizetviselek közül pedig csak *öten* gyűltek össze a közgyűlés termében. Igy jóság és méltó volt a gáncs, mely az ily nagyfokú indolencia miatt a terem minden oldalról felhangzott.

Tény, hogy a közügyek menete iránt az érdeklődés megegyezett. Ennek oka az, hogy a jelen zülalt politikai viszonyok közt mindenkit a saját eszmája szoritja s nincs ideje sem a mások, sem a megye, sem az ország bajával törődni. Most meg éppen benn vagyunk a csávában. Az országos politikai események háttérbe szorítják a helyi közigazgatás iránti érdeklődést. Ennek lehet tudni leginkább, hogy ezen a közgyűlésen sem jelentek meg oly számban, amily számban való megjelenést a megye vezetősége a bizottsági tag uraktól normális viszonyok közt joggal elvárhatja.

A közgyűlés lefolyásáról egyébként a következőkben számolunk be:

Elnököl főispán a megjelent bizottsági tagok szívélyes üdvözlése után az ülést megnyitván, *Rakovszky Iván* dr. aljegyző felolvasta a vármegye alispánjának érvényes jelentését, melyből kiemeljük a következőket:

A március havi közgyűlés óta a közigazgatás általános menete fennakadást nem szenvedett. A közbiztonsági állapotok kielégítőek voltak s elemi csapások nem pusztítottak.

A mosóczi és turóczzsentsmártoni kórorvosok betegsége miatt hosszabb ideig szabadságot taktak. A turóczzsentsmártoni kórorvos nehézségeinek csaknem áldozata lett és valóban csak az isteni gondviselésnek és ép testi szervezeteinek köszönhető, hogy életben maradt s továbbra is működhetik felebarátai egészségének megőrzésében.

Attérve a márciusi havi közgyűlésen *Vanovics János* bizottsági tag ur által hozzám intézett interpellációira, feleletképen jelentem, hogy az institutum nationale hungaricum s később az iteni tót nyelvű alginázium tulajdonát képezett s 1875. évben ezen ginázium feloszlata után a helybeli ág. ev. egyháznak átadott ingatlanok ügyében jelentésemet a fallás- és közoktatásügyi miniszter urhoz már teljesítettem.

Habár jelentésem tartalmának közlésével nem tartoznám, dacára ennek kivételkép jelenem, hogy az institutum nationale hungaricum s később az iteni tót nyelvű alginázium tulajdonát képezett s 1875. évben ezen ginázium feloszlata után a helybeli ág. ev. egyháznak átadott ingatlanok ügyében jelentésemet a fallás- és közoktatásügyi miniszter urhoz már teljesítettem.

Bejelentette továbbá, a Boszniába mozgósított katonák már visszaérkeztek s hogy családjaik bizonyos körpótlásban fognak részesülni. Tudomására hozza továbbá a vármegye köztársaságának, hogy a tényleges állományú katonák az aratás tartamára ez idén is szabadságotlatni fognak.

A vármegye alispánjának jelentése *Vanovics János* felszólalása és vármegyénk alispán-

esimáltak, kórházakat, iskolákat, egészséges munkáslakásokat építettek s. b. A feleslegessé vált ágyúktól pedig egy óriási Krisztus-szobrot üntöttek, melyet 1908. március 13-án nagy ünnepségek között állítottak fel az Andes hegység egy magas esucesán a két ország határán, 15,000 lábnyira a tenger színe felett. A két állam lakossága, mely eddig gyűlölte egymást, most együtt ünnepelt és ünnepje olvasta a szobor talapzatába vésett szavakat: „E hegyek hamarabb összedőlnek, mint Chili és Argentine népei elfeledik a fogadalmat, melyet Krisztus lábainál tettek.”

Amiket itt elmondtam, nem ábrándok, de megtörtént dolgok és ha közönségünk tudomására venne róla, több bizalma lenne a béke-mozgalom jövőjében és csatlakozásával elősegítene az eszme diadalát. De sajnos, lapjaink alig hozzák, a közönség pedig nem is olvassa az ilyen beháhireket. Az által újságolvasó csak a szenzációt keresi, ebben pedig nem versenyezhetünk a japán-orosz háborúról irt cikkekkal. És bár most tréfából, de komolyan is szemünkbe vetik, hogy nem tettünk semmit a szerb háború veszedelme ellen, s hogy vesztély elmul, senkinek sem jut eszébe ezt csak egy kis részben is

a nemzetközi béke-mozgalom érdeméül róni fel. Már régen felpanaszolta azt *Stuttner báróné*, hogy a közönség csak azokról a háborúkról tud, amelyeket még nem tudunk megakadályozni, de azokról a sokkal számossabbakról, amelyeket habár csak közvetve is megakadályoztunk nem tud semmit. Kár, hogy így van, mert a skepticismus ezen légkörre igen árt ami fászkánk fejlődésének. Azért is fáradoznak a békeészmé hívei első sorban azon, hogy ezt a bizalmatlanságot megszüntessék. De ez a legnehezebb munkánk.

Mi azonban elfordított és félreértések által meg nem zavartatva küzdünk eszméink diadalért. Fegyvertársakat kerestünk a társadalom minden rétegében. Várjuk, hogy hozzánk csatlakozzanak mindazok, kik Ármény és Ormuzd küzdelmében a világosság diadalát óhajítják és remélik. Mi, kik hiszünk az evolúció örök törvényében, tudjuk, hogy győznie kell.

Szeretnők, hogy az emberek megértésük ami munkánk célját. Nem akarjuk mi a napnak mondani: „Nap kelj fel.” Fel fog az kelni ugy is. Mi csak a felhőket akarjuk eltűzni, melyek megakadályoznak, hogy áldó sugár az emberiségre hintse.

jának viszonylása után tudomásul vétetett.

Csepényi Sándor t. főjegyző bemutatja az új jegyzői körök szerkezetére engedélyezett államségély felosztási tervét. A bemutatott felosztási tervet a vármegye közgyűlése *Ujhelyi* Attila járási főszolgabíró észrevételei után egyhangulag magáévé tette.

Hasonlóképen elfogadta a közgyűlés a segédjegyzői állások szervezésére engedélyezett államségély felosztási tervét is.

Rakovszky Iván dr. aljegyző bemutatja a m. kir. belügyminiszter leirátát, melyben a hivatalos kiküldetések és áthelyezések alkalmazásával járó illetményekről alkotott vármegyei szabályrendelet névelés szerkesztésének módosítását kívánja. A szabályrendelet a kívánt módosítások keresztlyvezetése után újból felterjesztetik a m. kir. belügyminiszterhez.

A természeti emlékek fentartása tárgyában a vármegye közönségének intézett földművelésügyi minisiteri leirat végrehajtása végett egy bizottság választott, akinek feladata lesz a minisiteri körrendeletben körvonalozott előadók összeírása. E bizottságba beválasztott: *Boldis* Ignác, *Ujhelyi* Attila, *Zorkóczy* Tivadár, *Cseréi* Emil, *Rakovszky* Iván dr. és *Dugovich* Titus.

Uj. *Justh* György országgyűlési képviselő lemondásával megtrésdelt közigazgatási bizottsági tagságra *Dávid* Ferenc törvényhatósági bizottsági tag választott egyhangulag.

A vármegye alispánjának a Szentmihályban lefolyt törvényhatósági bizottsági tagválasztásra vonatkozó jelentése tudomásul vétetett.

Fejér vármegyeének a takarmánykivétel korlátozása tárgyában hozott határozatát a vármegye közönsége hasonló felirattal támogatni határozta el.

Fejér vármegyeének a körjegyzői nyugdíj országos rendezése, továbbá Arad és Szabolcs vármegyeének az önálló jegyhank felállítására tárgyában hozott határozatát a közgyűlés tudomásul vette.

Liptó vármegye közönségének a Felvidék szegénysorsu többletgeinek ápolása végett felállítandó népszanatórium létesítése tárgyában a belügyminiszterhez intézett felirátát a törvényhatósági bizottság *Dugovich* Titus bizottsági tag felszólalása után hasonló felirattal támogatja.

Zemplén vármegye közönségének a bornyelvántartás, Maros-Torda vármegye közönségének a községi és körjegyzői, valamint a segédjegyzők fizetésének, — a jegyzői magánmunkálatoknak, — a jegyzők nyugdíjnyújtásának és közbiztonsági helyzetének törvényhozási uton való rendezése érdekében a m. kir. kormányhoz és az országgyűlés képviselőházához intézett felirátát, ugyszintén Arad szab. kir. város közönségének a kőzatrakról szóló 1890. évi I. t. c. 25. §-ának módosítására iránt a kereskedelmiügyi m. kir. miniszterhez intézett felirátát a közgyűlés tudomásul vette.

Arad sz. kir. város közönségének az aradi vesztőhely megváltására vonatkozó átiratára a közgyűlés 200 koronát szavazott meg.

Nógrád vármegye közönségének a Madách Imre síremlékére történő adománygyűjtés tárgyában, továbbá Abauj-Torna vármegye közönségének a kormányzó pártoknak egységes nemzeti program alapján leendő egyesítése tárgyában a m. kir. miniszterelnökhöz intézett felirátát, ugyszintén Zemplén vármegye közönségének *Darányi* Ignác m. kir. föld-

mivelésügyi miniszternek a borfővény megalkotása alkalmából való üdvözlése tárgyában s végül Bars vármegye közönségének a lelkesítői illetmények kiegészítése tárgyában a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterhez intézett felirátát a közgyűlés egyszerűen tudomásul vette.

Ellenben Miskolc város közönségének a katonai elfogatokért adandó térítmények felcímzése tárgyában az országgyűlési képviselőház és a m. kir. kormányhoz intézett felirátát, valamint Besztercebánya sz. kir. rendezett tanács város közönségének a Besztercebánya és Stubnya között építendő vasútvonal tárgyában az országgyűlés képviselőházhoz intézett kérvényének felirátát a vármegye törvényhatósági bizottsága hasonló szellemű felirattal támogatni rendeli el.

Az 1900. évi V. t. c. értelmében megalkotandó fildádó bizottságba a következő tagok választottak be: Rendes tagok: *Justh* Ferenc, *Dittert* Gyula, *Ujhelyi* Attila, *Rakovszky* Iván dr., *Bulyovszky* Simon, *Velts* Kálmán, *Keviczky* Imre, *Kohn* Hugó, *Jeszzensky* Gaspare János, *Tomsányi* Samu, *Páles* János, *Lencs* András. Póttagok: *Beniczky* Kálmán, *Duschek* János, *Kontsek* György, *Michnik* Vilmos, *Michnik* Gyula, *Kontsek* József, *Schultz* Lajos, *Záthurszky* Imre, *Jeszzensky* P. M. Ferenc, *Thomka* Ferenc, *Bizik* András és *Chorvát* András.

Mosóc közönségnek a huszvizsgálat és huszállítás tárgyában alkotott szabályrendeletét a közgyűlés megsemmisítette.

A felsőstubbnyai segédjegyzői állás szervezését a vármegye közönsége ezuttal nem engedélyezte.

A községek terhére ápolat kiskorúak után felmerült költségek fedezése tárgyában alkotott szabályrendeletet *Rakovszky* Iván dr. előadásában a vármegye közgyűlése elfogadta és a m. kir. belügyminiszterhez jóváhagyás végett felterjeszti.

A felvidéki reformátusok egyházi előjárásának a *Ruttkán* felépítendő templom céljaira szolgáló segély megadása iránti kérvénye, gyűjtés megindítása végett a vármegye alispánjának adatott ki.

A bemutatott vármegyei alapszámadások jóváhagyattak és a szakminiszteriumokhoz jóváhagyás végett felterjesztettek.

Több tárgya a közgyűlésnek nem lévén, elnöklő főispán azt a tagok lelkes tüntetése közt berekesztette. (ch.)

Tanitói közgyűlés Ruttkán.

Rutka, június 19.

A magyar népoktatástgyi munkásai gyűltek össze itt, hogy megbeszéljék azokat a módokat és eszközöket, amelyekkel a folyton haladó világban való felszínen maradásukat biztosítják. Napról-napra változnak a viszonyok és napról-napra emelkednek azok az igények is, amelyeket a társadalom egyes köreiből szemben támaszt. A pedagógia is fejlődő tudomány. Annak legutóbbi vívmányai egész embert igényelnek a tanítóban, ha mesterségében bologolni akar. Örömmel kell konstatálnunk, hogy a gyűlés egész lefolyása, színvonala azt a benyomást keltette bennünk, hogy tanítók ezen a téren nemcsak járta-sak és otthonosak egészen, hanem hogy ők

maguk tevékeny részben járulnak a nevelés-és oktatásügy fejlesztéséhez.

Páry Endre egyetli elnök megnyitójában a tanítósnak színén ezirányú működésével foglalkozott. Vázolta röviden a vívmányokat, miket a pedagógiai kutatások a legújabb időkben földerítettek s ezzel szemben azt a munkát, amit ennek a fejlődésnek érdekében a tanítók végeztek. Amilyen meglepétséggel néz — ugymond — a munkálkodásnak erre a mezejére, sajnos, nem teheti ezt ott, ahol a tanítók anyagi kérdései körül forog a vita. Ennek a helyes megoldása még nyílt kérdéssel maradt fenn, mire majd az államnak és társadalomnak kell felélnie, ha akarjuk, hogy népnevelésünk ügye nemcsak szakavatott, hanem meglepédséggel munkások kezébe legyen letrve.

A gyűlésen megjelent dr. *Künszler* Károly királyi tanfelügyelő s mint vendégek előttek *Saager* Ferenc ks.—ud. vasuti főfelügyelő, *Olavszky* Gyula máv. főnök főellenőr, *Komora* János eszperplébános és még számosan, a kiket az elnök az egylet nevében külön-külön szívélyesen üdvözölt.

A közgyűlesterem most két urnó felé fordult, akik a gyűlésterem előterében egymás mellett ülve, hallgatták az elnöknek hozzájuk intézett, szép szavakba foglalt üdvözlőbeszédjét. 25 éve munkálkodtak a törhes pályán, de annak a 25 évről minden átszenvedett nehézsége mintha nem tudna érvényesülni egészen az arcon, a tanítói hivatallal együtt járó szívóság elfedte azt s még a barazdák is inkább tisztos gondoskodást mutatnak. *Rakitta* Samuné és özv. *Hodobay* Józsefné a két hölgy, akiket szeretettel vett körül és üdvözölt a tanítósnak kivétel nélkül.

Kristofcsák Lajos gyakroló iskolai tanító lépett most elő, aki pályadíjnyertes munkájával nagy tetszést aratott. A munka címe: „A csendes foglalkoztatás helyes módja, mint az osztaltné népskola főkérdése”.

Draghinescu György tanítóképző-intezeti tanár szabad előadást tartott a szocializmusról és a tanítósnágról. Ennek keretében fejtegette a szocializmus fejlődését történelmi világlátásban. Jellemezte *Saint-Simon*, *Tourrier*, *Owen* Róberti társadalmi utópiáit. Ránutott a proletáriátus szervezkedésére. Részletesen szözl az angol munkásviszonyokról, a Trade-Unionokról, a rochdali pionerekről, a munkások foglászási szervezetzeiről, a német proletáriátus szervezkedéséről és mindezeket a többi társadalmi osztályokkal állította szembe. Szözl *Weithing*, *Engels*, *Marx*, *Lassale* tanairól, különös tekintettel a historiai materializmusra, a manofisztumról és az internacionálóról is beszélt. Majd hangoztatta a tanítósnak kötelességeit a szocializmus ferde irányával, téves tanával szemben. A tanítók sem zárkozhatnak el — ugymond — a szocialis eszmékkel szemben, csak a haza, a család és a vallással ne helyezkedjen szembe. Az előadót beszédje végeztével lelkesen ünneplte a hallgatóság.

Ezután *Boldiszár* Boldiszár főtitkár és *Kristofcsák* Lajos pénztáros jelentéseit követték.

Kellemen Mihály felsőstubbnyai igazgató érdekes előadást tartott a tanítói nyugdíjtörvény reviziójáról, melynek végeztével a tanítói országos bizottságának áttett határozati javaslatát elfogadták.

A legnagyobb érdeklődés azonban a budapesti Ferenc József Tanítók Házában teendő szoba-alapítvány kérdésénél mutatkozott. A kir. tanfelügyelőt, aki e tárgyban mint első előadó szerepelt, a tanítószag lelkesen ünneplő mintájára beszédje elején, ahol az alapösszezhoszában kifejtett buzgalma és munkássága fölött elsiklani igyekezett. A tanítói gyűlés hátlából nemcsak a jegyzőkönyvben, hanem az alapítólevél szövegében is megörökítette érdemét.

A lemondott főtitkár helyébe **Halmos Péter** stubnyafüredi igazgatót választották meg.

A közgyűlés dr. **Künsztler Károly** kir. tanfelügyelő indítványára a szoba-alapítvány ügyében fáradozóknak, névszerint **Justh Ferenc** főispánnak, ifj. **Justh György** országgyűlési képviselőnek, **Boldis Ignác** felső keresk. isk. igazgatónak és a znióvarajzai tanítóképző-igazgatójának jegyzőkönyvileg köszönetet szavazott.

A gyűlés után a ruttkai vasuti vendéglőben társaságból volt, ahol az első pohárköszöntővel **Párvy elnök** dr. **Künsztler** kir. tanfelügyelőt, mint a tankertület vezérét s a tanítók jóakaró támogatóját éllette, mire dr. **Künsztler** a tanítószaghoz köztinte meg az óvációt, melyben aznap részesítették.

Ehéd végzetével **Saager Ferenc** ksod. vasuti főfelügyelő s műhelykeribő vendéglő hirta meg és látta szívesen a társaságot.

HIREK.

Személyi hír. **Rakovszky István**, az államszámvevőszék elnöke, hosszabb tartózkodásra a folyó hó 24-én **Rákóra** érkezett.

Uj kamarás. A király Ő felsége **Révay László** báró nagybirtokosnak, **Révay Gyula** báró kismelcei nagybirtokos fiának, a kamarási méltóságot díjmentesen adományozta.

Növegyleti választmányi ülés. A „Turócz-megyei Jótékony Növegylet” választmányja f. évi július hó 4-én vasárnap délután választmányi ülést fog tartani, melyen folyó ügyek kerülnek tárgyalás alá.

Eszküvő. **Gross Lipót** július hó 4-én tartja esküvőjét **Löwinger Mártával**, **Löwinger Ármin** kismelcei fakereskedő kedves leányával **Trencsénepitelen**.

Cum laude. **Jung Szilveszter** helybeli kaplán, az elmúlt hét pénteken dícséretesen tette le a bécsi egyetemen teológiai fakultásán a második szigorlatot. A szép siker örömeiben barátai ösztöne szívevel ösztönzik.

Az érettségi vizsgák eredménye. Mint a mult számunkban jelezük, a helybeli felsőkereskedelmi iskolában az érettségi vizsgálatok a folyó hó 22-én és 23-án tartattak. A vizsgálatok eredménye a következő: A vizs-

gálatra jelentkezők közül **jelesen** érettek lett 3, **jól** éretti 9, **megfelelt** 12. Hármán pedig egy-egy tárgyból szeptemberben utasítottak.

Similis Similo. **Tomanek Flóris**, a már hírhedt vált igazgató kaplán, elzárándokolt **Szegedre**, hogy a fogházban ülő **Hlinkának** elpanaszolja szíve nagy keserveit. Természetesen, **Hlinka** kitartására buzdította őt s reményt öntött belé, hogy július elején ő is kiszabadul s majd akkor együtt folytatják kisdad játékaikat, No, csak rajta!

Gyászirat. **Kozztra Jánosné** sz. **Gondkovies Ilona**, **Kozztra János** kismelcei birtokos és közvisi bíró neje, életének 38., boldog házasságának 20. évében hosszas szenvedés után elhunyt a folyó hó 23-án. A megboldogult hült tetemet nagyszámúban megjelent ismerősök és jó barátok kísérték örök nyugodt helyére a folyó hó 25-én.

Kökai Balogh Lászlóné született **zábori Záborszky Ilona**, **Balogh László** helybeli állomásfőnök neje, e hó 25-én este 7/4 órákor, életének 41-ik évében rövid szenvedés után elhunyt.

Meglopott főjegyző. **Berkó Gregor** András és a vele vadházasságban élő **Czeizló Mária** az elmúlt héten valami uton-módon benemtek **Csepényi Sándor** vármegyei tb. főjegyző lakására s onnét több értékes esztlenmül ellopott. A tolvajokat a csendőrség letartóztatta.

Közös vasóra. A helybeli felső kereskedelmi iskola érettségizett növendékei a tanári kar tiszteletére közös vacsorát rendeztek. A vacsorán résztvett tanári kart a tanulóknak nevében **Bergel Vilmos** és **Rosenzweig Ottó** köszöntötték fel. Az érettségizett ifjakhoz pedig **Lekly Gyula** miniszteri biztos intézett megleghangzú atyai intelmeket s figyelmeztette őket, hogy az élet küzdelmivel szemben is oly derekasan állják meg helyüket, mint ezt a most lefolyt vizsgálatokon tették. A mulató fiatalság a hajnali órákig maradt együtt.

Kaptuk a következő levelet:

Tekintetes Szerkesztőség! Tisztelettel kérem, sziveskedjék becses lapjában közzétenni helyreigazító soraimat. A „Felvidéki Híradó” folyó évi június 6. számában egy, személyem ellen irányuló cikk jelent meg, amelyre a közvélemény megnyugtatósa céljából többek tanácsára kénytelen vagyok válaszolni. Hogy az intézet egyik tanára, magáról megfeledkezve, állítólag már régóta úzte botrányotkötő eszelkedőteit, arról nekem soha semmiféle alkalom nem volt tudomásom. Június hó 1-én azonban tényleg járt nálam egy szülő és feljelentette az illető tanárt, azzal valóvala őt, hogy az osztályban szemérmelentül viselkedett egyik leány növendékünkkel szemben akkor, mikor a többi tanuló is ott volt a rendes tanítási órában. Az ilyen természetű feljelentésre nem lehet rögtön feltevéssel felelni. Óvatos, körültekintő vallatás kellett ehhez és mikor az illető tanár végre is bevallotta tetteit, takargatásról, tussalásról szó sem lehetett. Kerestem a polgármestert, mint iskolaszéki elnököt

két ízben is, hogy bejelentsem az esetet s mikor találkoztam vele, már akkor 6 magá is megindította az elfolyomozást. Az előnyomozás adatai alapján én tiltottam el a polgármester szóbeli főválagására az illető tanárt a tanítás folytatásától, a június 11-iki iskolaszéki pedig én olvastam fel, mint előadó a polgármesternek az előtte való nap hozzáán intézett végzését, hogy az illető tanár többé az iskolapülletébe sem léphet. Az iskolaszék ezt helyeslőleg vette tudomásul. Ez a tényállás. Óvatosan, talán lassunk minősítéssel az én eljárásom, de tussalásnak semmiesetre sem mondató. Az illető tanár különben az iskolaszék utáni napon lemondott állásáról. Meglakolt tetteért.

Egyelőre ezt kellett konstataálnom. A jövő igazolni fogja, hogy a szülők bizalma, amely 29 éven át szilárd volt az iskola iránt, ezental sem csökken és nem lesz ok a csökkensésre.

Kiváló tisztelettel

Jankovszky Demeter,
polg. leányisk. igazgató.

Tanulmányi kirándulás.

A helybeli áll. polgári fiúiskola növendékei **Demeter József**, **Gaál József** és ifj. **Józsa Mihály** tanárok vezetése mellett tanulmányi kirándulást rendeztek a fővárosba. Folyó hó 20-án d. e. indultak s kellemes időben értek a fővárosba, hol a Szemere-utcai iskolában helyezkedtek el s 3 napot töltöttek el a fővárosban. Megnézték minden látnivalót. Végig járták Budapest nevezetességeit. Megtekintették a Múzeum, Országház, az igazságügyi és királyi paloták helyiségeit. A városigletet, a Feszty-körképet. Este pedig a Bekeov-cirkusz előadását nézték végig. Másnap a Szentmargitszigetre rándultak s egy egész délutánt töltöttek a tündéri szigeten. A kirándulás tapasztalatai mélységes nyomot hagytak a növendékek szívében és ugy lehet, örökre tartó emlékek kísérik ennek a kirándulásnak minden mozzanatát. Nemesak a növendékek, hanem a szülők is meg lehetnek elégedve a kirándulás eredményével, mert hogy a kis diákok rendkívül szaporították ismereteiket a kirándulás alkalmával.

Késelés.

Paulik András bellai lakos az elmúlt héten szőharcba keveredett **Ioán József** turóczszentmártoni lakossal s miután a szóbeliségből kifogyott, zsebkésével több súlyosabb természetű szurást ejtett ellenfelén. A csendőrség a késelőt feljelentette a jársbíró-ságnál.

Erköstelen merénylet.

Jankovics János tizenhétéves sul-né erköstelen merényletét követelt el **Hajda Mihály** turóczszentmártoni lakos **Anna** nevű 10 éves leányán. A gyalázatos merénylet a csendőrség letartóztatta s az esetet a besztzercebányai kir. ügyészségnél feljelentette.

Rottenetes vihar

vonult vármegyénk felett a folyó hó 23-án délután 5 órákor. A gomolygó fekete felhők közül, melyet orkán-szerű déli szél hajtott Stubnya felől, a villám többször lesújtott. Stubnyafüredn egy gyönyörű hársat pusztított el a villámcsapás. Pribócon

Svehla János és Paulovics Béla

= első turóczyi sirkőraktára! =

SIRKŐVEK

60-2000 koronáig terjedő árakban kaphatók

Svehla János kárpitos, bútór-raktáros temetkezési vállalatnál

TURÓCZSZENTMÁRTONBAN.

Mindentéle kőtaragómunkák, valamint javítások elvállaltatnak! Szolid és figyelmes kiszolgálás!

a vasuti testhe ütöt a villám. *Jahodník* községen *Bizik* János eszlét gyújtotta fel egy villámcsapás, mely azután földig leégett. A rettenetes szélvihart sürű zápor követte, mely sok helyütt nagy árákat okozott a virágzó vetésekben.

Két közgyűlés. A Turócze megyei takarékpénztár és a Turóczi magyar ipar és kereskedelmi bank f. hó 20-án tartották meg rendkívüli közgyűléseiket. A részvényesek nagy számban jelentek meg s egyhangu lelkesedéssel mondták ki a két intézet egyesítését. Julius első felében már a Turócze megyei takarékpénztár r. t. cége alatt fog az üzlet vezetetni. Meg kell még jegyeztünk, hogy lapunk főszerkesztője *Dugovich Titus* számtanácsos szintén tagja a Turócze megyei takarékpénztár r. t. felügyelőbizottságának s a múlt héten között névsorból csak tévedésből maradt ki a neve.

Zászlószentelés. A „Szucsányi Önkéntes Tűzoltó-Egyetel f. évi július hó 4-én délelőtt a római katolikus templomban báró Révay Gyuláné zászlóánya jelenlétében tartja zászlószentelési ünnepélyét. Delután pedig a „Hrabnikák” erdőben ámulatlásig lesz. Beléptidj 1 korona.

Aki halottainak emlékéit kegyelettel akarja őrizni, az legjobban cselekszik, ha sírkövet az ujonnan létesített turóczezentmártoni sírkőkereskedésében: *Svehla János* kárpitos és bútorkereskedő temetkezési vállalatánál vásárol, aki társulva *Paulovics Béla* kőfaragómesterrel, garanciát nyújt arra nézve, hogy nem bombatöltelékkel szállítanak, továbbá nagyválasztékú raktárak bizonyosága annak, hogy nem képszelettel találkozunk náluk, hanem egy oly sírkőterakattal, mely a közönség legrészesebb igényeit is kielégíti. Sírkőjavítások elővállaltatnak.

Duhaj legények. Az elmúlt hét egyik éjjelén több jahodníki legény megtámadta az utcán *Wilhelm Adolf* turóczezentmártoni kereskedőségét, letépték róla a ruhát s minden ok nélkül agyba-főbe verték. A megvert kereskedőségét panaszára a csendőrség kikutatta a duhaj legényeket s feljelentette őket a bíróságnál.

Kegyelet cég alatt új temetkezési vállalat alakult Turóczezentmártonban az Iparbank volt helyiségében, melyről közelebbit a hirdetésű rovatban tudhatunk meg.

Tolvaj asszony. *Divala János* morvaországi illetőségű, cellulosegyári munkás, panaszai tett az illetékes csendőrségnél, hogy valaki záratlan ruhaszekrényéből mintegy 50 koronát érő aranyúrtit ellopta. A csendőrség lelkiismeretes nyomozás után *Kosztka Sztaniszlávné*, mint a lopás elkövetőjét letartóztatta.

Olvasóink figyelmét felhívjuk a lapunkban közölt Steiner-féle hirdetésre.

Nyilvános nyugtázás. A turóczezentmártoni cellulosegyár műszaki személyzete által f. hó 20-án rendezett nyári mulatság alkalomával felülzettek: *Graber Jakab* 10 kor.; *Matejesek Ferenc* 6 kor.; *Dr. Schindler Artúr* 5 kor.; *Özv. Moskóczy Ferenc* 4 k.; *Grossmann Miksa* 3 kor.; *Rösler József*, *Csernák Dániel*, *Halla János*, *Herz Ignác*, *Ormai Árpád* 2—2 kor.; *Wisneth Lajos*, *Braun János*, *Ilecht Frida*, *Seimen Gusztáv*, *Soltész Emil*, *Jakubovics Leo*, *Hertzka Ármin*, *Schindler József* 1—1 kor.; *Összesen* 46 kor. A végzésadás szerint az összes bevétel volt

213 kor. 27 fill., a kiadás 192 kor. 10 fill., így a maradvány 21 kor. 17 fillért tett ki, mely összeg a helybeli kórház javára befizetelt.

A leglátogatottabb hely most a fővárosban a régi Nemzeti színház előtti üvegpavilon, ahol a kezdődő holtsezon dacára is a nap minden szakában ember után tolong a kíváncsi serege, hogy a Gyermekvédő Liga által rendezett sorsjáték ott kiállított nyereménytárgyait megtekinthesse. A sorsjáték agilis, figyelmes rendezése arról is gondoskodott, hogy az érdeklődők ne csupán a kiállított szabbnél szebb nyereménytárgyakban gyönyörköd-hessenek, hanem más élvezetben is részesüljenek. A szemlélés közben ugyanis a pavilonban felállított két kitűnő zongora is szórakoztatja a közönséget, melyek hatalmas, szívhez szóló akkordjai még a keményebb sziveket is könnyőriermet indítják és fogékonyabbá teszik az elhangzott gyermek sorsa iránt, melynek könnyítése érdekében a Liga ezt a tárgy-sorsjátékát rendezti. A pavilonban a sorsjegyek sűrűn kelnek, úgy hogy mindinkább valóra válni látszik a remény, hogy a július 1-én kezdődő húzásig a 400000 drb. kibocsájtott sorsjegy elkel s a Liga alapjai e révén tetemes összeggel fognak gyarapodni.

Szerkesztésért felelős: *Dugovich Titus*.
Helyettes szerkesztő: *Boldizsár Boldizsár*.
Kiadótulajdonos: *Moskóczy Ferenc*.



Ha szüksege van sírkőre, azt olcsón és prima kivitelben kizárólagosan *Steiner Lajos* sírkő-üzletében vásárolja meg. Jó munka csak főten várható; ha más ajánl, az rossz, tessék vissza-utasítani, bizonyítja a naponta befűzőz számos köszönőirat, melyek bárk által megtekinthetőek.



Steiner Lajos sírkőüzlete

Turóczezentmártonban, fűtca.

Óriási választék a legfinomabb márvány, gránit, sienit sírkövekben. Már 40—3000 koronájig terjedő árakban kaphatók! — Az összes kőfaragómunkák és javítások elővállaltatnak. Szolid kiszolgálás!

Páratlan és csodás hatású!

Hölgyek részére nélkülözhetetlen!

Legjobb szépítőszert a

FÖLDES-féle MARGIT CRÉME.

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtátkát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kiszimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdít és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona. Kiváló tolett-cikkek: *Margit-hűgypor* (3 színben) 1-20 korona, *Margit-szappan* 70 fill., *Margit-fogpél* 1 kor., *Margit-arcvíz* 1 kor. — Kapható: *Gazdji János* gyógyszerüzletében *Körmöczbányán* — és *Toperczer Sándor* gyógyszerüzletében *Turóczezentmártonban*.

Övadjunk utánzatoktól!

A turóczezentmártoni fogyasztási és értékesítő szövetkezet egy jó házból való

FIUT
tanulóul felvesz.

Szállítok elsőrendű, befűzésre vagy enni **Kajszi barackot**

5 kilós postaköszorankint, gondosan csomagolva, bérmentve 3 koronáért. Korai őszibarackot 4 koronáért. A szállítás június végén kezdődik. Megrendeléseket már most elfogad: **Gánié Arnold Szeged, Zerge-utca 16.**

Ügyvédi irnokot

keresek, ki tölul is tud.

Dr. Váradí Jakab ügyvéd, Jpolsyág.

Haltenberger Béla

Kassa

ruhafestő, vegytisztító és gőzmosó gyárainak képviselote:

Reisz Lipótné, Turóczezentmárton.

Nagy választék női és gyermekkalapokban

Jobb házból egy, esetleg két izraelita fiu

tanulónak

felvétetik. — Ajánlatok **Weisz Márton** fűszerüzletébe **Debreczenben.**

Utazó és kupékosarak,

valamint a kosáráru és nádbutor szakmába vágó összes cikkek legszebben kiállítva, a legjutányosabban készülnek a

Viktória kosáripárnál

Turócszentmártonban.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

patéka

egy régiónak bizonyult hatásos, mely már sok év óta legjobb fájdalomosztató szernek bizonyult közvényűnél, oszónál és meghűléseknel, bedörzölésköppen használna.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyrel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerüzletben kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. De Richter gyógyszerüzetára az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Elinaothstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Turócsvármegyei raktár: Schönáhn Viktor gyógyszerésznél Zlínóváraján — és Toperczer Sándó gyógyszerésznél Turócszentmártonban.

Bereckfalui község előljárósága.

846/1909. szám.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

Bereckfalui község képviselőtestülete 1909. évi június hó 18-án tartott közgyűlésén 17/909. számú határozatával elhatározta, hogy a község területén létesítendő három iskola felépítésére Bereckfalun, a község házában 1909. évi július hó 12-én délelőtt 10 órakor tartandó zárt ajánlati és szóbeli versenytárgyalást hirdet.

Egy-egy iskolaépületnek — mely téglából lesz építve — tervrajza és a feltételek a szaniszlófalvi körjegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők; előirányzott összeg egy iskolaépületre 11,800 korona.

Bánatpénz az ajánlat szerinti érték 5%-a, a beadott zárt ajánlatokkal együtt, a községi előljáróságnál leteendő.

Pelhivatnak ezen vállalatot elnyerni óhajtok, hogy ezirányú zárt ajánlataikat a fenti határidőig a községi előljárósághoz beküldjék és ahhoz lehetőleg személyesen is jelenjenek meg. — A község fentartja magának a jogot a beérkezett zárt ajánlatok közül, az arra vonatkozó tekintet nélkül, szabadon választani.

Bereckfalui, 1909. június 18-án.

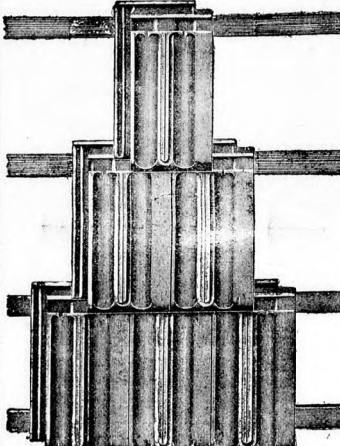
Poncsha Menyhiért
bíró.

Ropácsy Antal
jegyző.

„KEGYELET” TEMETKEZÉSI VÁLLALAT ...

TURÓCSZENTMÁRTON, KUFFLER-FÉLÉ HÁZ (AZ „IPARBANK” VOLT HELYSÉGEIBEN)

Elvállalja a legegyszerűbb és legfényesebb temetések rendezését helyben és vidéken. — Koporsók, koszorúk és mindennemű gyász-cikkek óriási választékú raktára!	
Jutányos árak!	Jutányos árak!
Eladó REISZ LIPÓT női divatkereskedő.	



Schulz Lajos

Szűcsány (Ks.-Od. vasút) és Turócszentmárton

gőztéglagyárai szállítanak:

Francia kettőshornyolt-, hornyolt- és hód farku fedélcserépet, alagsőveket, nyerstalazati és idomtéglaikat vízhatlan, fagyellenálló, egyenletes minőségben. Minden iparágának megfelelő chamotte és tűzálló téglákat.

Építési vállalata

szekeszt és épít: minden alaku gyári kéményeket, kazánbefalazásokat, tűzelelési berendezéseket jótállás mellett.

Központi iroda: Szűcsány. Elárusítóhely Turócszentmártonban, Bindfeld Ármir ezégnél.

Magyar forrás! Húgyhajtó és húgysavoldó Magyar forrás!

Szultán-forrás

Nagyon kellemes, tiszta ízű, szénsavban gazdag, lithion-tartalmu ásványvíz.

Gyógyító és üdítő ital!

Dus Lithion-tartalma következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykö- és hólyagbajok eseteiben, továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására.

SZULTÁN Lithion-gyógyforrás-vállalat.

Kútkezelőség és központi iroda:  Igazgatóság: BUDAPEST,  EPERJES.  IV., Ferencz József-rakpart 22. sz.

Kapható külföldön a következő városokban: Brüsszel, Páris, London, Newyork, Ostendében.

Telefon Eperjesen: 74. Telefon Budapesten: 111—93.

Vezérképviselő: Moskóczi József, Turócszentmárton.



Fényképezési gépek és az összes kellékek

kitűnő minőségben
és olcsó árakon

Moskóczi Ferenczné

könyvkereskedésében
Turócszentmártonban
kaphatók.